

СТВОРЕННЯ БАЗИ ДАНИХ ТАКСОНІВ РОДУ *PICEA* A. DIETR., ПРЕДСТАВЛЕНИХ У КОЛЕКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО БОТАНІЧНОГО САДУ НАН УКРАЇНИ ЗА ДОПОМОГОЮ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БАЗАМИ ДАНИХ MS ACCESS

О.П. ПОХИЛЬЧЕНКО

Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України
Україна, 01014 Київ, вул. Тімірязєвська, 1

*Створено базу даних, що утримує інформацію стосовно 3 секцій, 17 видів, 51 таксону, 226 рослин роду *Picea* A. Dietr., представлених у колекції Національного ботанічного саду НАН України.*

У процесі утримання ботанічних колекцій виникають проблеми із веденням документації, яка відображає обсяг, стан і зміст колекції, що вимагає значних витрат часу. Ці роботи значно спрощуються використанням системи управління базами даних MS ACCESS, яка поєднує відомості з різних джерел в одній базі даних. Форми, запити і звіти, що створюються, дозволяють швидко та ефективно оновити дані, отримати відповіді на запитання, здійснити пошук необхідних даних, проаналізувати їх, друкувати звіти, діаграми.

Відомості з кожного джерела зберігаються в окремій таблиці, що є основним структурним елементом управління базами даних. Дані містяться у форматі записів (строк) і полів (стовпчиків). Дані однієї таблиці належать до однієї категорії. Створена нами база даних колекції роду *Picea* A. Dietr. має чотири таблиці: "Секції", "Види", "Таксони", "Рослини", кожна з яких утримує інформацію, що відноситься до певної таксономічної категорії. Таблиця "Секції" характеризує три секції роду *Picea* A. Dietr. [1], має чотири поля: цифровий код, код секції, автор, морфологія; таблиця "Види" — 17 видів, шість полів: код секції, цифровий код, код виду, автор, синоніми, ареал; таблиця "Таксони" — 51 таксон, шість полів: цифровий код, код

виду, код таксона, описано, морфологія, дендрарії України; таблиця "Рослини" — 226 рослин роду *Picea* A. Dietr., які утримуються в колекції Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України (НБС НАН України), шість полів: код рослини (цифровий), код таксона, розташування, дата посадки, походження, параметри.

За даними кількох таблиць встановлюються зв'язки між таблицями. Унікальний код відрізняє один запис від іншого. Додаючи поле кода з однієї таблиці в іншу і встановлюючи зв'язок, можна працювати з даними із двох таблиць, додаючи їх у форми, звіти або запити.

У створених нами таблицях ключем зв'язку між таблицями "Секції" — "Види" є код-секція, "Види" — "Таксони" — код-вид, "Таксони" — "Рослини" код-таксон.

Для пошуку та відбору даних, які відповідають певним умовам, створюється запит, що використовується як джерело даних для форм і звітів. За допомогою запитів можна відібрати види з певної секції, чи ті, які походять з певного ареалу. Для цього в режимі *Запит* з таблиці "Види" слід відібрати поле код-секції і поля, дані яких необхідно отримати. Тому параметром виборки задається код-секції, що опрацьовується (наприклад *Omoriga*).

Належним чином можна створити запит по видах, що походять з певних ареалів або

Запит 1

Код-секції	Код-вид	Автор	Синоніми	Ареал виду
Omorica	<i>Picea orientalis</i>	(L.) Link. 1847	<i>Pinus orientalis</i> ,	Зх. Закарпаття, Сх. Анатолія
Omorica	<i>Picea omorica</i>	(Panc.) 1876	<i>Pinus omorica</i> Panc.	Пд.-Зх. Сербія

6 березня 2000 р. Стор. 1 з 1

утримуються в певних колекціях, чи по родини, які ростуть на певній ділянці колекції, належать до певного таксона чи певного виду та ін.

Для перегляду, вводу чи зміни даних безпосередньо у таблиці використовуються форми. Останні дозволяють відібрати дані з однієї або декількох таблиць і вивести їх на екран, відображають записи по одному. У нашій базі даних створено чотири форми відповідно до кількості таблиць — «Секції», «Види», «Таксони», «Рослини».

Для аналізу даних та надрукування їх певним чином використовується звіт. Його прикладом є поданий вище Запит 1 на виборку видів, що належать до секції *Omorica*. У вигляді звіту можна надрукувати дані будь-якої таблиці чи запиту.

У вікні бази даних можна працювати з усіма її об'єктами. Для перегляду певного типу слід вибрати відповідну вкладку («Таблиці», «Форми» тощо). За допомогою кнопок можна відкривати і змінювати існуючі об'єкти та створювати нові.

У процесі подальшого вдосконалення бази даних нами планується ввести фотографії всіх рослин, дані яких опрацьовано.

У роботі з колекціями доцільно створювати подібні бази даних як систематичного напрямку, так і по певних ділянках колекції із зазначенням посадкового місця, походження рослин, їх фотографій у різному віці, умов створення ділянки. Для введення даних щодо окремих таксонів нами було використано Світовий перелік хвойних [2].

1. Бобров Е.Г. История и систематика рода // Новости систематики высших растений. — Л.: Наука, 1970. — Т. 7. — С. 5—40.
2. *The World Checklist of Conifers*. — Published by Landman's Bookschop Ltd., 1993. — 567 p.

Надійшла 11.03.2000

СОЗДАНИЕ БАЗЫ ДАННЫХ ТАКСОНОВ РОДА *PICEA* A. DIETR., ПРЕДСТАВЛЕННЫХ В КОЛЛЕКЦИИ НАЦИОНАЛЬНОГО БОТАНИЧЕСКОГО САДА НАН УКРАИНЫ, С ПОМОЩЬЮ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ БАЗАМИ ДАННЫХ MS ACCESS

О.П. Похильченко

Национальный ботанический сад им. Н.Н. Гришко НАН Украины, Украина, Киев

Создана база данных таксонов рода *Picea* Dietr., представленных в коллекции Национального ботанического сада НАН Украины с использованием системы управления базами данных MS ACCESS. Основным структурным элементом базы данных является таблица. Данные одной таблицы относятся к одной категории. База данных содержит четыре таблицы: «Секции», «Виды», «Таксоны», «Растения». Для поиска и отбора данных, отвечающих определенным условиям, создается запрос. Для просмотра, ввода или изменения данных непосредственно в таблице используются формы. Для анализа данных и их печати определенным образом используется отчет. Созданная база данных содержит информацию о 3 секциях, 17 видах, 51 таксоне, 226 растениях рода *Picea* Dietr., принадлежащих коллекции Национального ботанического сада НАН Украины.

BUILDING OF DATABASE OF THE FAMILY *PICEA* A. DIETR. TAXONS THAT RESIDE IN THE COLLECTION OF THE NATIONAL BOTANICAL GARDENS, USING DATABASE CONTROL SYSTEM OF MICROSOFT ACCESS

O.P. Pokhylchenko

M.M. Grishko National Botanical Gardens, National Academy of Sciences of Ukraine, Ukraine, Kyiv

The database of the family *Picea* A. Dietr. taxons that reside in the collection of the National Botanical Gardens, was created using ODBC Microsoft. The table is the main part of the database structure. The database includes four tables «Sections», «Types», «Taxons» and «Plants». A request should be formed to search and select the specified data types. Special forms are used for the data viewing, typing and editing right in the Table. To analyse, and to print the given type of information there exists the report mechanism. The created database contains information about 3 sections, 17 types, 51 taxons and 226 plants, that are accounted for in the NBG collection.